Overweging Kerstnacht 2020

Lieve mensen hier in de kerk en thuis
Binnenkort sluiten we het memorabele jaar 2020 af. Een jaar waarin onvoorstelbare dingen gebeurden en dat in het teken stond van een virus dat wereldwijd alles op de kop zette. We tellen af tot 31 december 24:00 uur en ook die laatste minuten zullen anders zijn…. Weinig visite, bijna geen vuurwerk, zelfs de nummer 1 van de Top 2000 is voor het eerst sinds jaren niet Bohemian Rhapsody van Queen…
De vragen die dát lied oproept klonken dit jaar trouwens ook totaal anders*: Is this the real life?* Is de anderhalve meter samenleving, met gezichten waarin we alleen de ogen zien de nieuwe werkelijkheid? *Is this just fantasy*?, neem al die grimmige complottheorien vol fantasie… Nothing really matters…… to me……. Misschien daarom niet meer op 1… want als er iets is dat COVID 19 ons heeft geleerd is het dat al die kleine dingen die zo gewoontjes of onbetekenend leken er juist wél toedoen. Elkaar aanraken, vasthouden, samen werken, studeren, naar school gaan, op reis gaan, een biertje drinken in de stad … It really matters….

We tellen af…. Nog drie weken lockdown… en middenin een wereld waarin zoveel, zo lang op slot zit… vieren we kerst.
Hier sta ik dan in die prachtige Stevenskerk en ik weet dat u, jij thuis achter een scherm probeert om er iets van te maken. Net als wij hier in de kerk. En met al onze goede bedoelingen is dat een bijna onmogelijke opgave… Een Kerstnachtdienst die tot op het bot is uitgekleed….. want zonder jullie is deze kerk hol en kaal. En hoe kunnen we – ondanks de kwaliteit van ons technische team (… duim omhoog…) een Kerstboodschap overbrengen zonder de fysieke warmte van elkaar, dicht opeen gepakt zingend van een stille nacht en niet te vergeten ‘Komt allen tezamen’……. Toch is dit de realiteit waar we het mee moeten doen.

De afgelopen weken heb ik op diverse media gehoord dat we als kerk juist nu hoop moeten bieden, licht moeten laten schijnen, mensen moeten helpen de moed erin te houden en hoopvol uit te blijven zien naar betere tijden…..
Maar ik kan het niet mooier maken dan het is. Het is moeilijk en onzeker. Voor jou, voor mij en al helemaal voor degenen die het in deze wereld slechter getroffen hebben dan wij. Ik kan het met de beste wil van de wereld niet zeggen dat alles wel goed komt…
En het kerstverhaal dan? Heeft dat geen happy end? Is er dan geen ‘eind goed al goed’ in dat romantische verhaal dat Lucas ons vertelt?

Niet in de zin dat het goed komt met dat kind dat geboren wordt in een armzalige stal, te midden van gemarginaliseerde mensen en met slechts wat doeken om hem warm te houden.
Het kind van Jozef en Maria wordt net als de kinderen die nu op Lesbos geboren worden geboren in een harde werkelijkheid waarin huizen, harten en herbergen onbarmhartig gesloten blijven voor zovelen die hunkeren naar een beetje warmte en contact.
Dit kind groeit op tot een man die zich geliefd en gehaat maakt. Een man die met zijn ontwapenende eenvoud en zijn non-violent resistance tegen het onrecht van de wereld, ten onder zal gaan. Een sjofele Messias met een kansloze missie: het Koninkrijk van God dichterbij brengen, tegen beter weten in. Ter dood gebracht als een misdadiger.

Maar is de boodschap van het evangelie niet juist dat het niet 'goed' hoeft te komen om goed te zijn….. Het meest waardevolle is niet datgene dat overeind blijft, succes heeft, scoort, overwint… Maar wat – hoe kwetsbaar en voorbijgaand ook – een glimp laat zien van een wereld waarin Gods liefde juist in het donker oplicht. Heel concreet, dichtbij en met ongekende blijvende kracht.

Ik denk aan mensen zoals Martin Luther King, Ghandi, en Etty Hillesum en aan alle naamloze mensen van vrede, met wie het niet goed kwam, maar die wel oneindig veel goeds hebben bewerkstelligt en nagelaten.
Maar ook aan de zorgmedewerkers die het afgelopen jaar de hand vasthielden van stervende patiënten en die zo tot meest naaste werden.
En ik denk aan al die mensen die in de rollercoaster van het afgelopen jaar beseften wat real life en was en wat fantasy en vooral wat really matters…… en die daarnaar handelden.
Ieder mens die binnen de beperkte mogelijkheden ervoor zorgt dat een kwetsbare ander kan zeggen: 'Ik kan deze weg, hoe zwaar ook, gaan omdat ik weet dat jij er voor me bent '
Mensen zoals u en jij en ik, die steeds opnieuw de kans krijgen om Gods Naam waar te maken in een wereld waarin niemand zonder een ander kan: 'Ik-zal-er-zijn-voor jou'
Het hoeft niet altijd goed te komen om goed te zijn…..
En zo zingen we dit jaar wat onwennig mee met de nieuwe nummer 1 Rollercoaster

(Organist zet zachtjes het lied in… en ik zing:
Here we go, on this roller coaster life we know
I will go
To the farthest place on earth I know
I can travel all the road, you see
'Cause I know you're there with me